

Sygn. VUa 45/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SSO Mariola Mastalerz (spr.), SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2019 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z odwołania J. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 września 2018r. sygn. IV U 166/18

oddala apelację.

SSO Mariola Mastalerz Magdalena Marczyńska SSO Urszula Sipińska-Sęk

Sygn. akt V Ua 45/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją

z dnia 13 kwietnia 18 r. (...) odmówił J. K. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 6.VII.16r. do 30.IX.16r. oraz zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za ten okres

w kwocie 3.555,69zł z odsetkami w kwocie 395,92zł. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca jest zatrudniony w spółce (...) w P. W okresie od 22.VI.16r. do 30.IX.16r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Za okres do 5.VII.16r. otrzymał wynagrodzenie za czas choroby, a od 6.VII.16r. otrzymywał zasiłek chorobowy.

Jednocześnie ubezpieczony od 14.VI.16r. do 31.XII.16r. miał zawartą umowę zlecenia z (...) sp. z o.o. we W. i w okresie niezdolności do pracy świadczył czynności wynikające z umowy zlecenia, co wg organu powoduje, iż nie on ma prawa do zasiłku za ten okres, a zasiłek wypłacony jako świadczenie nienależne podlega zwrotowi.

Od decyzji odwołanie wniósł J. K. (1) podnosząc, że nie wykonywał pracy w czasie zwolnienia lekarskiego i dlatego nie ma obowiązku zwrotu zasiłku, ZUS nie uznał odwołania i wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 26 września 2018 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał J. K. (1) prawo do zasiłku chorobowego od 6 lipca 2016 roku do 30 września 2016 roku i uchylił obowiązek zwrotu zasiłku chorobowego za ten okres.

Sąd Rejonowy ustalił, iż J. K. (1) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie (...) sp. z o.o. W czasie zatrudnienia przebywał na zwolnieniu lekarskim od 22.VI.16r. do 30.IX.16r. i za okres od 6.VII.16r. otrzymał zasiłek chorobowy.

J. K. (1) zawarł 14.VI.16r. umowę zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. we W. na okres do 30.VI.16r., a następnie kolejną umowę zlecenia z tą samą firmą na okres od 1.VII.16r. do 31.XII.16r. Za okresy do 30.VI.16r. oraz miesiąc wrzesień 2016r. otrzymał z firmy (...) wynagrodzenie za wykonane usługi. Jednak J. K. nie świadczył pracy w miesiącu wrześniu 2016r. na rzecz tej firmy. Jego praca na zleceniu polegała na ochronie obiektów - terenów firm, które wykonywały prace przy rewitalizacji kolei na trasie K. - C.. W miesiącu czerwcu 2016r. wnioskodawca był w szpitalu i miał przeprowadzoną operację. W kolejnych miesiącach poruszał się o kulach i nie był w stanie wykonywać pracy. Nie chciał jednak rozwiązywać umowy zlecenia, dlatego zwrócił się do kolegi S. P. (1), aby ten zastąpił go na służbach. Ta zamiana została uzgodniona

z T. D. (1), który pełnił funkcję swego rodzaju brygadzysty i osoby nadzorującej ochraniający obiekt i pracowników ochrony.

W dokumentach służb ochrony nic nie zmieniano, jako dyżurant figurował wnioskodawca.

J. K. (1) oddał koledze pieniądze za wykonane dyżury, pieniądze które zostały wypłacone jemu.

Sąd Rejonowy dał wiarę wyjaśnieniom wnioskodawcy o tym, że nie wykonywał obowiązków z umowy zlecenia w czasie zwolnień lekarskich. Wyjaśnienia te znajdują w ocenie Sądu potwierdzenie w zeznaniach świadków T. D. i S. P.. Świadkowie ci jednoznacznie potwierdzili,

że zamiast wnioskodawcy dyżury we wrześniu pełnił S. P. i dostał za te dyżury pieniądze od wnioskodawcy. Wobec tak jednoznacznych zeznań należało zdaniem Sądu przyjąć, że J. K. (1) jakkolwiek formalnie związany był umową zlecenia w okresie swojego zwolnienia lekarskiego, jednak nie wykonywał on czynności z tej umowy wynikających.

Wobec powyższego zdaniem Sądu Rejonowego nie ma podstaw do zakwestionowania jego prawa do zasiłku chorobowego, nie zaszyły bowiem okoliczności, które dawały podstawę do zastosowania w sprawie art. 17 ustawy zasiłkowej. Sąd twierdził, iż wobec przyznania J. K. prawa do zasiłku chorobowego zasiłek ten nie może być uznany za świadczenie nienależne

w rozumieniu art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych a tym samym nie ma wnioskodawca obowiązku zwrotu tego zasiłku.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją organ rentowy zarzucając mu:

1) naruszenie prawa procesowego,

które miało wpływ na wynik sprawy, a

w szczególności art. 233 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 155 - j.t.) poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i przyjęcie, że w sprawie występują przesłanki do przyznania wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 6 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r. i uchylenia obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za okres od 6 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r., podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawca nie ma prawa do zasiłku chorobowego za w/w okres i powinien zwrócić nienależnie pobrany zasiłek chorobowy za w/w okres;

2) naruszenie prawa materialnego, tj.

art. 17 ust. 1 art. 66 ust. 2 i 68 ust. 1 ustawy z 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r., poz. 1368 - j.t.) i art. 84 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 - j.t.) poprzez przyjęcie, że w sprawie występują przesłanki do przyznania wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 6 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r. i uchylenia obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za okres od 6 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r., podczas gdy prawidłowa

ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawca w/w okresie niezdolności do pracy świadczył pracę zarobkową, a zatem nie ma prawa do zasiłku chorobowego za w/w okres i powinien zwrócić nienależnie pobrany zasiłek chorobowy za w/w okres.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je za własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Za chybiony należy w ocenie Sądu Okręgowego uznać podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego.

Stosownie do treści art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77 poz. 512) ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem pracą zarobkową jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku. Takie znaczenie wyrażeniu - praca zarobkowa - nadaje się również w doktrynie. Rozumie się przez nią wszelką pracę zarobkową wykonywaną na każdej podstawie prawnej albo bez takiej podstawy, bez względu na wymiar czasu tej pracy (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 70/12 oraz z dnia 25 stycznia 2016 r. III UK 82/15). W przedmiotowej sprawie organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 lipca 2016 roku do dnia 30 września 2016 roku, powołując się na fakt wykonywania przez niego w okresie orzeczonej niezdolności do pracy zarobkowej wynikającej z umowy zlecenia zawartej z (...) Sp. z o.o. we W. na okres od 14.06.2016 r. do 31.12.2016 r.

Należy w tym miejscu wskazać że ocena, czy działalność zarobkowa w okresie orzeczonej niezdolności do pracy rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych. Samo bowiem istnienie obowiązującej umowy zlecenia nie przesądza o faktycznym jej realizowaniu. Wprawdzie umowa taka prowadzi do domniemania prawnego, zgodnie z którym osoba nią związana, która przed upływem terminu obowiązywania jej nie rozwiązała, jest traktowana jako osoba świadcząca pracę w ramach takiej umowy, jednakże domniemanie to może zostać w postępowaniu dowodowym obalone.

W świetle utrwalonego orzecznictwa przyjmuje się , że samo istnienie w okresie niezdolności do pracy umowy zlecenia czy fakt samego zgłoszenia pracownika do systemu ubezpieczeń społecznych, nie uzasadnia odmowy przyznania prawa do zasiłku chorobowego. Istotne jest bowiem faktyczne wykonywanie działalności zarobkowej, nie zaś fakt istnienia umowy czy zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Kontynuowanie działalności zarobkowej oznacza bowiem faktyczne wykonywanie pracy czyli czynną postawę pracownika w ramach łączącego go z pracodawcą stosunku pracy (umowy cywilnej). Pobieranie zatem zasiłku chorobowego u jednego pracodawcy nie oznacza w stosunku do drugiego pracodawcy kontynuowania działalności zarobkowej w rozumieniu art. 13 ust. 1 cyt. ustawy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 6 czerwca 2001r., III AUa 2704/00).

W ocenie Sądu Okręgowego postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd Rejonowy w pełni wykazało, iż odwołujący obalił domniemanie wykonywania pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pomimo

obowiązki umowy zlecenia zawartej ze spółką (...). Sąd Rejonowy przesłuchał zgłoszonych przez wnioskodawcę świadków T. D. i S. P., którzy potwierdzili stanowisko wnioskodawcy, iż w miesiącu wrześniu 2016 roku nie wykonywał na rzecz w/w spółki żadnej pracy z uwagi na stan zdrowia (chodził o kulach). Z zeznań wskazanych wyżej świadków wynika, iż za zgodą przełożonego

T. D. , powoda w pracy przez 2 dni (dyżuru) w miesiącu wrześniu 2016 roku zastąpił kolega S. P.. Jednocześnie świadek T. P. potwierdził, iż wnioskodawca przekazał mu otrzymane ze Spółki pieniądze za pełnione dyżury.

Zdaniem Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów jest w pełni przekonująca , nie naruszająca granic określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Zgłoszony w apelacji w tym zakresie zarzut naruszenia prawa procesowego należało zatem uznać za nieuzasadniony. Zgodnie

z orzecnictwem Sądu Najwyższego, samo przytoczenie w skardze apelacyjnej odmiennej, własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz ich oceny i znaczenia jako przesłanek rozstrzygnięcia sprawy i nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok SN z dn. 3 września 1969 r., PR 228/69, nie publikowany, wyrok SN z dn. 7 stycznia 2005r., IV CK 387/04, LEX nr 177263, wyrok SN z dn. 15 kwietnia 2004r., IV CK 274/03, LEX nr 164852).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości fakt, iż to na konto bankowe wnioskodawcy zleceniodawca przekazał należność za wykonaną pracę w miesiącu wrześniu 2016 roku. Załączone do akt ZUS zestawienie kwot wypłaconych J. K. (1) wskazuje przy tym, iż za miesiące lipiec i sierpień 2016 r. wnioskodawca nie otrzymał wynagrodzenia, za miesiąc wrzesień otrzymał kwotę 224, 45 zł brutto, natomiast za miesiąc czerwiec 2016 r. kwotę 1346,69 zł.

Powyższe przemawia za wiarygodnością twierdzeń wnioskodawcy oraz świadków, iż w miesiącu wrześniu J. K. miał pełnić tylko 2 dyżury, które

w rzeczywistości zrealizował świadek S. P. (1). Jemu też wnioskodawca przekazał otrzymane od zleceniodawcy wynagrodzenie za te dyżury.

Organ rentowy nie przedstawił w sprawie dowodów przeciwnych ani też argumentacji, która skutecznie podważyłoby dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów. Tym bardziej, iż jak wynika z pisma (...)

z dnia 13.03.2018 r. zleceniodawca nie posiada harmonogramów ani list obecności zatrudnionych pracowników a ponadto zleceniobiorca mógł powierzyć wykonywanie przedmiotu zlecenia osobie trzeciej, posiadającej wymagane uprawnienia.

W świetle powyższego, należy w pełni podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, iż w analizowanej sprawie nie zostały spełnione warunki z art. 17 powołanej ustawy skutkujące utratą przez wnioskodawcę prawa do zasiłku chorobowego za sporny okres. Brak było tym samym podstaw do żądania od wnioskodawcy zwrotu kwoty wypłaconego za ten okres zasiłku.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji.